

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-004 (Soruşturma/Taahhüt)
Karar Sayısı : 24-39/914-393
Karar Tarihi : 26.09.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Ebrar KOCAMAN, Emre KARA, Elif TÜRLEK, Azerhan Utku FINDIK

C. İLGİLİ TARAF : - Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ
Temsilci: Av. Ahmet Buğra AYDIN
Maslak Mah. Ahi Evran Cad. Polaris Plaza No:21 Kat:15 D:63,
34398 Sarıyer/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(4) sayılı kararı uyarınca, Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek, alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü ile bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülmekte olan soruşturma kapsamında Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından sunulan taahhüt metninin değerlendirilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulu (Kurul) tarafından 23.11.2023 tarih ve 23-54/1073-M sayı ile beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin ve teşebbüs birliklerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak aynı Kanun'un 40. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (3) Başkanlık Makamının 24.11.2023 tarihli ve 77756 sayılı ve 01.12.2023 tarihli ve 78273 sayılı Olurları ile 27.11.2023 tarihinde başlatılan önaraştırma kapsamında; 27.11.2023 tarihinde Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ'de (HASTAVUK) yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir.
- (4) Önaraştırma sürecinde hazırlanan 27.12.2023 tarihli ve 2023-2-061/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 04.01.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-01/8-M(4) sayılı kararla, alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek, alıcılarına rekabet etmeme yükümlülüğü ile bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla HASTAVUK hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir¹.
- (5) Soruşturma Bildirimi HASTAVUK'a 19.01.2024 tarihli ve 81802 sayılı yazı ile 22.01.2024 tarihinde elden tebliğ edilmiş ve aynı gün HASTAVUK'ta yerinde inceleme

¹ Ayrıca, Kurulun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(1) sayılı kararı ile rekabete hassas bilgi değişimi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak beyaz et sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler ve HASTAVUK hakkında soruşturma açılmıştır. Söz konusu soruşturma süreci devam etmektedir.

gerçekleştirilmiştir. HASTAVUK tarafından gönderilen birinci yazılı savunma süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

- (6) HASTAVUK'tan 26.01.2024 tarihli ve 50358 sayılı yazıyla, dağıtım ağı içerisinde her bölgede en fazla satış yapan ilk beş bayinin bilgileri ile Bayi Portalının² (B2B³) işleyişine yönelik bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi talebine istinaden HASTAVUK tarafından gönderilen cevabi yazı Kurum kayıtlarına 20.02.2024 tarih ve 48864 sayı ile intikal etmiştir. HASTAVUK'tan gelen bilgiler doğrultusunda, 08.03.2024 tarihinde HASTAVUK bayileri Akbulut Tavukçuluk Sanayi ve Tic. AŞ (AKBULUT), Akşehir Tavukçuluk Ltd. Şti. (AKŞEHİR), Bütünler Gıda-Sevda BÜTÜNER (BÜTÜNER), Cnk Süt Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. (CNK SÜT), Enfal Dayanıklı Tüketim Malları ve Gıda İnşaat Sanayi Tic. Ltd. Şti. (ENFAL), Enva Gıda Sanayi Pazarlama ve Tic. AŞ (ENVA), Ertek Tavukçuluk Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. (ERTEK), Estav Tavukçuluk Gıda Turizm İnşaat ve Tic. Ltd. Şti. (ESTAV), Güleç Piliç Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti (GÜLEÇ), Köroğlu Mikle Tavukçuluk Sanayi Tic. Ltd. Şti. (KÖROĞLU), Murat ESKİİZMİRLİ-Selin Et (SELİN ET) ve Mustafa AKGÜN (AKGÜN)'den HASTAVUK ile aralarında imzalanan bayilik sözleşmeleri ve 01.01.2023-31.12.2023 tarihleri arasında HASTAVUK tarafından varsa kendilerine iletilen fiyat listeleri hakkında bilgi ve belge taleplerinde bulunulmuştur. HASTAVUK bayilerinden AKŞEHİR, BÜTÜNER, ENFAL, ENVA, ERTEK, ESTAV, GÜLEÇ, KÖROĞLU, SELİN ET ve AKGÜN tarafından gönderilen cevabi yazılar muhtelif tarih ve sayılar ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir⁴.
- (7) Diğer yandan HASTAVUK Kurum kayıtlarına 12.03.2024 tarih ve 49662 sayı ile intikal eden yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca soruşturma konusu iddialar bakımından taahhüt sunma talebinde bulunulmuştur. Söz konusu taahhüt metninde 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi ve 16.03.2021 tarihli ve 31425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önerştirmelerde ve Soruşturmelerde Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ (2021/2 sayılı Tebliğ) uyarınca düzenlenen taahhüt müessesesine başvuru taleplerinin iletildiği ifade edilmiştir.
- (8) Ayrıca HASTAVUK'tan 19.03.2024 tarihli ve 85890 sayılı yazı ile bayileriyle akdetmiş olduğu sözleşmelerin birer örneğinin ve 01.01.2023-31.12.2023 tarihleri arasında HASTAVUK tarafından bayilerine gönderilen tüm fiyat listelerinin birer örneğinin sunulmasına yönelik bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi ve belge talebine istinaden HASTAVUK tarafından gönderilen cevabi yazı Kurum kayıtlarına 22.03.2024 tarih ve 50171 sayı ile intikal etmiştir.
- (9) HASTAVUK ve HASTAVUK'un bayileri tarafından gönderilen cevabi yazılarda yer alan bazı bilgiler arasında farklılıklar olması nedeniyle HASTAVUK'un bayileri bakımından 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde düzenlenen yetkilerin kullanılması talebini içeren 29.03.2024 tarihli ve 2024-2-004/BN-01 sayılı Bilgi Notu Kurulun 04.04.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-16/372-M sayılı kararla, HASTAVUK'un bayileri bakımından ilgili Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde düzenlenen yetkilerin kullanılmasına karar verilmiştir.

² HASTAVUK'tan ve bayilerinden alınan bilgilere göre Bayi Portalı, HASTAVUK'un bayilerine fiyat listelerini iletebildiği, bayilerin ise ürün siparişi verebildiği ve siparişlerinin takibini yapabildiği çevrim içi sistemdir.

³ *Business-to-business* ibaresinin kısaltılmış şekli olan B2B, şirketler arası pazarlama ya da satış uygulamalarına verilen addır.

⁴ HASTAVUK bayilerinden AKBULUT ve CNK SÜT'e ticari faaliyetlerini sona erdirmeleri sebebiyle bilgi ve belge talebi yazısı tebliğ edilememiştir.

- (10) Bahse konu Kurul kararı uyarınca; HASTAVUK'un taahhüt görüşmelerinin başlatılması talebinin değerlendirilmesi öncesinde dosya konusu iddiaların açıklığa kavuşturulabilmesi ve HASTAVUK'un fiyat bilgilerini bayilerine ilettiği Bayi Portalı hakkında ayrıntılı bilgi edinilmesi amacıyla 29.04.2024 tarihinde HASTAVUK'un Bolu eski bayisi BÜTÜNER⁵'de, 30.04.2024 tarihinde HASTAVUK'un Sakarya bayisi Mahkum KARDAN-Kardan Piliç'te (KARDAN), 21.05.2024-22.05.2024 tarihlerinde ise HASTAVUK'un İstanbul bayileri ENFAL'de, ESTAV'da ve KÖROĞLU'nda yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.
- (11) HASTAVUK'tan 28.05.2024 tarihli ve 90001 sayılı yazı ile HASTAVUK'un net satışlarına yönelik bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi ve belge talebine istinaden HASTAVUK tarafından gönderilen 03.06.2024 tarihli, 52564 ve 52565 sayılı cevabi yazılar Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (12) Soruşturma süresi, Kurulun 04.06.2024 tarihli ve 23-24/578-M sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bitiminden itibaren altı ay olmak üzere 04.01.2025 tarihine kadar uzatılmıştır.
- (13) HASTAVUK ile bayileri arasında imzalanan sözleşmelerde ve HASTAVUK tarafından bayilerine iletilen fiyat listelerinde yer alan bazı hususların aydınlatılması adına HASTAVUK ve temsilcileri ile 14.06.2024 tarihinde çevrim içi görüşme gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen çevrim içi görüşmede HASTAVUK'a yöneltilen sorulara istinaden HASTAVUK tarafından gönderilen cevabi yazı 01.07.2024 tarih ve 53408 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (14) HASTAVUK tarafından yapılan taahhüt görüşmelerinin başlatılması talebine istinaden hazırlanan 29.07.2024 tarihli ve 2024-2-004/BN-03 sayılı Bilgi Notu Kurulun 01.08.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 24-32/761-M sayılı karar ile HASTAVUK'un taahhüt sunma talebinin kabul edilerek teşebbüsle taahhüt görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir. Akabinde HASTAVUK ile Kurum merkez binasında 06.08.2024 tarihinde taahhüt görüşmesi gerçekleştirilmiştir. HASTAVUK tarafından gönderilen Taahhüt Metni ise 13.09.2024 tarih ve 56256 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (15) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda taahhüt başvurusu kapsamında hazırlanan 19.09.2024 tarihli ve 2024-2-004/BN-04 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (16) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda, özetle; HASTAVUK hakkında yürütülen soruşturma kapsamında teşebbüs tarafından sunulan taahhütlerin teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesi ve bu çerçevede teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın sonlandırılması gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Taraf Hakkında Bilgi: HASTAVUK

- (17) HASTAVUK, 1972 yılında Bursa'da yem bayisi olarak faaliyetlerine başlamıştır. HASTAVUK hâlihazırda damızlık, yumurtalık ve etlik civciv, yarka⁶, yem ve tavuk eti üretimi alanlarında faaliyetlerine devam etmekte olup HASTAVUK'un ana faaliyetini damızlık civciv ve beyaz et üretimi oluşturmaktadır. HASTAVUK beyaz et sektörüne 2013 yılında giriş yapmış olup, teşebbüs Türkiye'de, Gürcistan'da ve Ukrayna'da çok sayıda üretim tesisine ve kesimhanesine sahip bulunmaktadır. HASTAVUK'un

⁵ HASTAVUK ile BÜTÜNER arasındaki bayilik sözleşmesi 09.04.2024 tarihinde sona ermiştir.

⁶ Yarka, tavukların yumurtlamadan önceki son dönemlerine verilen addır. Diğer bir deyişle yumurtlamaya başlamamış fakat yumurtlamasına kısa bir zaman kalmış olan tavuk türüdür.

hissedarlık ve yönetim yapılarına ilişkin bilgilere aşağıdaki tablolarda yer verilmektedir.

G.2. Değerlendirme

G.2.1. Taahhüde Konu Rekabet Sorunları

- (18) HASTAVUK hakkında soruşturma yürütülmesine yol açan ve taahhüde konu olabilecek iddialar iki kategoride sınıflandırılabilir. Bu bağlamda soruşturma HASTAVUK'un;
- i. Alıcıların yeniden satış fiyatını belirlemek,
 - ii. alıcılarına belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirmek ve
 - iii. alıcılarına bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek

suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddialarını kapsamaktadır. HASTAVUK hakkındaki söz konusu iddialara ilişkin elde edilen belgelere ve yapılan tespitlere aşağıda yer verilmektedir.

G.2.1.1. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgeler⁷

- (19) **Delil 1:** HASTAVUK'ta 28.11.2023'te yapılan yerinde incelemede elde edilen; 06.02.2021 ve 07.02.2021 tarihlerinde HASTAVUK İstanbul bayisi ENFAL ortağı (.....) (S.A.) ve HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Bölge Satış Şefi (.....)⁸ (Ü.Ç.) arasında geçen "RE: MÜŞTERİ HK." konulu e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

06.02.2021 – (S.A.) > (Ü.Ç.)

(.....) Bey merhaba,

Ek'li dosyadaki müşteri ile ekstrede de göreceğiniz üzere Haziran ayından beri çalışmaktayız.

Müşteri bize 4 gündür sipariş vermemektedir.

Müşteriye 04.02.2021 tarihinde ek'li dosyadaki faturada da göreceğiniz üzere (.....) TL'den Piliç Kanat ürünü verilmiştir.

Fatura üst kısmını görmemize rağmen Burak Tavukçuluğa⁹ ait olduğunu düşünüyoruz. (IBAN no Burak Tavukçuluk olarak çıkıyor)

Bildiğiniz üzere 02.02.2021 tarihli fiyat listemizde piliç kanat ürününün bize geliş maliyeti (.....) TL'dir.

Ürün fiyatının müşteriye (.....) TL yazılamayacağı malumunuzdur.

(Bayiye başlangıç için ilave iskonto verilmediğini düşünüyorum. Bize başlangıçta böyle bir uygulama olmadığı belirtilmişti.)

Müşteri karşısında düştüğümüz durumu bir önceki mailde belirtmiştim.

Durumun sorgulanmasını ve yeni bayimizin bir daha bu müşteriye ürün ve fiyat vermemesi konusunda uyarılmasını rica ederim.

07.02.2021 – (Ü.Ç.) > (S.A.)

(.....) Bey Merhaba,

Daha önce de birebir görüşmelerimizde konuştuğumuz üzere, bayilik sistemimiz münhasır bayilik temelli,

⁷ Belgelerdeki ifadeler herhangi bir düzeltme yapmadan aynı şekliyle aktarılmıştır.

⁸ HASTAVUK tarafından e-postada adı geçen kişinin 11.12.2023 tarihinde işten ayrıldığı beyan edilmiştir.

⁹ Burak Piliç ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti. (BURAK TAVUKÇULUK) ünvanlı teşebbüs, HASTAVUK'un eski bayisidir.

tüm bayilerimizin aynı şartlara ve fiyatlara tabi olduğu şeffaf bir yapı üzerine kurulmuştur.

Bayilik başlangıcında yada devam eden süreçte bayilerimizin hepsi aynı yapı üzerinden devam etmektedir.

Ve dolayısı ile hiçbir bayiye diğerinden farklı bir ayrıcalık tanınmamaktadır.

Ticari faaliyetine yeni başlayan bayi, rakipler ile rekabet edebilmek için, ürünleri peşin alım iskontosunu da kullanarak bazı müşterilere özel fiyatlar vermiş.

Belirtmiş olduğunuz müşteri ekstresi incelenmiş olup, müşteri ile uzun süredir çalıştığınız görülmüş ve çalışmanıza devam edebilmeniz için

Gerekli bilgilendirmeler ve uyarılar yapılmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

07.02.2021 – (S.A.) > (Ü.Ç.)

(.....) Bey ,

Bu durum bayi tarafından yada sizler tarafından ürün verilen müşteriye açıklanması gerekiyor.

Güven kazanmak zaman alıyor ama kazanılan güven bir hareket ile kayıp edilebiliyor.

Nihai olarak Has Tavuk firmasının bayisi olan biz müşteri karşısında hak etmediğimiz şekilde zor durumda kalıyoruz.

Rakipler ile rekabet edilen durumda biz de yeni bayilerimize destek vermeye hazırız.

Ancak en kolayı ürün verilen müşteriye fiyat kırarak ürün verilmesidir.

- (20) **Delil 2:** HASTAVUK'ta 28.11.2023 tarihinde yapılan yerinde incelemede elde edilen; 02.06.2023 tarihinde HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Satış Müdürü (.....) (M.E.M.) tarafından HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Eskişehir Bölge Müdürü (.....) (E.İ.)'e gönderilen ve bilgi kısmına HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Müdürü (.....) (O.Ş.)'un eklendiği "ADNAN ÇAM" konulu e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

02.06.2023– (M.E.M.) > (E.İ.) ve Bilgi (O.Ş.)

"(.....) merhaba,

Ekteki dosyayı Haspiliç olarak revize edip Adanana imzalatırsın."

- (21) E-postanın ekinde yer alan "BAYİLİK SÖZLEŞMESİ 2020.doc" isimli Word belgesinde aşağıdaki ifadeler yer verilmektedir:

"BAYİ, sözleşmede belirlenen süreler içerisinde HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıyamaz, bulunduramaz ve satamaz, sosyal paylaşım sitelerinde reklamını yapamaz, e-ticaretini sürdüremez."

"BAYİ, HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder." ve

"İş bu sözleşme...../.....tarihleri arasında geçerlidir. Sözleşme bitiminden 3 ay önceden noter kanalıyla yapılacak ihtarname ile sona erdirilmediği takdirde kendiliğinden 1 yıl uzamış olacaktır."

G.2.1.2. HASTAVUK'un Bayileri ile Akdettiği Sözleşmeler

- (22) HASTAVUK'un bayileri ile akdettiği iki tip sözleşme bulunmakta olup söz konusu

sözleşmelerde yer alan ve soruşturma kapsamında önem arz eden maddelere aşağıda yer verilmektedir.

HASTAVUK'un Bayileri ile İmzaladığı Sözleşmelerde Önem Arz Eden Maddeler

Tip 1	Tip 2
Şartlar - HASTAVUK, söz konusu bayiliği ... ilini kapsayacak şekilde vermiştir. - BAYİ, HASTAVUK firmasının belirlediği bölge dışına satış yapamaz. - BAYİ, bir başka HASTAVUK bayisinin bölgesini ve müşterisini ihlal edemez. - HASTAVUK gerekli gördüğü hallerde bayilik bölgesinin potansiyeline göre istenilen performansın gösterilmemesi durumunda aynı bölgeye birden fazla bayilik verme hakkına sahiptir. Bu madde ile ilgili olarak bölgesel performans, bölge tüketim oranları ve HASTAVUK tarafından bayiye verilen Bütçe rakamları kriter oluşturmaktadır. - BAYİ, sözleşmede belirlenen süreler içerisinde HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıyamaz, bulunduramaz ve satamaz, sosyal paylaşım sitelerinde reklamını yapamaz, e-ticaretini sürdüremez. - BAYİ, sözleşmede belirlenen süreler içerisinde HASTAVUK amblem ve adı altında da başka firma ürünlerini satamaz, fiilen satış yapmasa dahi rakip firmaların logo, antet ve promosyon ürünlerini bulunduramaz. - BAYİ, HASTAVUK firmasının tespit ettiği servis fiyatlarına uymak zorundadır. Bu halde fiyat politikasına aykırılık sebebiyle gerek diğer bayilerin gerekse de HASTAVUK'un zararının tamamını karşılamakla yükümlüdür.	Şartlar - BAYİ, sözleşmede belirlenen süreler içerisinde HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıyamaz, bulunduramaz ve satamaz, sosyal paylaşım sitelerinde reklamını yapamaz, e-ticaretini sürdüremez. - BAYİ, HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder. Süre - İşbu sözleşme (.....-.....) tarihleri arasında geçerlidir. Sözleşme bitiminden 3 ay önceden noter kanalıyla yapılacak ihtarname ile sona erdirilmediği takdirde kendiliğinden 1 yıl uzamış olacaktır.

Fiyat - <i>Piliç eti ve ürünlerine ait satış fiyatları günün koşulları ve maliyet krizleri dikkate alınarak HASTAVUK tarafından belirlenerek BAYİ lere yazılı olarak tebliğ edilir.</i>	
Süre - <i>İşbu sözleşme (.....-.....) tarihleri arasında geçerlidir. Sözleşme bitiminden 30 gün önceden noter kanalıyla yapılacak ihtarname ile sona erdirilmediği takdirde kendiliğinden 1 yıl uzamış olacaktır.</i>	

G.2.1.3. Soruşturma Döneminde Gerçekleştirilen Yerinde İncelemeler ve Görüşmeler

- (23) Soruşturma safhasında 22.01.2024 tarihinde HASTAVUK Genel Merkezi'nde yerinde inceleme yapılmış, ayrıca 29.04.2024 tarihinde HASTAVUK'un Bolu eski bayisi BÜTÜNER'de, 30.04.2024 tarihinde HASTAVUK Sakarya bayisi KARDAN'da, 21.05.2024 tarihinde HASTAVUK İstanbul bayileri ESTAV'da ve ENFAL'de, 22.05.2024 tarihinde HASTAVUK İstanbul bayisi KÖROĞLU'nda yerinde incelemeler ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan yerinde incelemelerde herhangi bir belge elde edilmemiş olup bayiler ile yapılan görüşmelere aşağıda yer verilmektedir.

BÜTÜNER ile Yapılan Görüşme

- (24) HASTAVUK bayisi BÜTÜNER'de yapılan yerinde incelemede BÜTÜNER ile HASTAVUK arasında Tip 2 sözleşmenin imzalandığı ve HASTAVUK tarafından BÜTÜNER'e gönderilen fiyat listelerinde "*servis fiyatı*" ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda BÜTÜNER'e, HASTAVUK ürünlerine ilişkin alış ve satış sürecinin nasıl gerçekleştiği ve fiyat listelerinde yer alan "*servis fiyatı*" ifadesinin ne anlama geldiği sorulmuş ve BÜTÜNER tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir:

"HASTAVUK alış fiyatlarındaki güncellemeleri bayi portal sistemi üzerinden bayilere aktarmaktadır. Bayi portal sisteminde sipariş talebi, sipariş takibi yapılmaktadır. HASTAVUK tarafından tarafımıza iletilen fiyat listelerinde yer alan servis fiyatı ibaresi bayilerin brüt alış fiyatını ifade etmektedir. Servis fiyatı üzerinden %(.....) iskonto uygulanarak bayiler ürün alış yapmaktadır. HASTAVUK tarafından iletilen fiyat listelerinde yeniden satış fiyatlarına ilişkin herhangi bir ibare bulunmamakta, dolayısıyla tedarikçi tarafından herhangi bir tavsiye edilen satış fiyatı önerilmemektedir. Satış fiyatı tarafımca müşterilerin ödeme süresine ve maliyetlerine göre serbestçe belirlenmektedir. HASTAVUK'un satış fiyatlarına ilişkin herhangi bir zorlaması veya müdahalesi bulunmamaktadır."

KARDAN ile Yapılan Görüşme

- (25) HASTAVUK bayisi KARDAN'da yapılan yerinde incelemede HASTAVUK ile KARDAN arasında Tip 1 sözleşmenin imzalandığı ve hem sözleşmede hem de HASTAVUK tarafından KARDAN'a gönderilen fiyat listelerinde "*servis fiyatı*" ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda KARDAN'a HASTAVUK ürünlerine ilişkin alış ve satış sürecinin nasıl gerçekleştiği ve HASTAVUK ile aralarında akdedilen sözleşme ile HASTAVUK tarafından iletilen fiyat listelerinde yer alan "*servis fiyatı*" ifadesinin ne anlama geldiği sorulmuş ve KARDAN tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir:

"HASTAVUK bayiliğine 2013 yılında başladık ve bayilik sürecimiz devam etmektedir. HASTAVUK alış fiyatlarındaki güncellemeleri bayi portal sistemi üzerinden bayilerine aktarmaktadır. Bayi portalı sisteminden sipariş talebi, sipariş takibi ve ürün fiyatı bilgilerine ulaşılabilir. HASTAVUK'un bayi portalı aracılığıyla ilettiği fiyat listelerinde ve bayilik sözleşmesinde yer alan "servis fiyatı" ibaresi %(.....) iskonto uygulanmamış alış fiyatlarımızı göstermektedir, HASTAVUK servis fiyatı üzerinden %(.....) iskonto uygulamakta, ayrıca vade günü, alış tonajı gibi durumlarda ek prim yapabilmektedir. HASTAVUK'tan alışını yaptığımız ürünlerin yeniden satışı sırasında HASTAVUK'un satış fiyatlarımıza herhangi bir müdahalesi bulunmamakta, satış fiyatı tarafımda serbestçe belirlenmektedir."

ESTAV ile Yapılan Görüşme

- (26) HASTAVUK bayisi ESTAV'da yapılan yerinde incelemede HASTAVUK ile ESTAV arasında Tip 1 sözleşmenin imzalandığı ve hem sözleşmede hem de HASTAVUK tarafından ESTAV'a gönderilen fiyat listelerinde "servis fiyatı" ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda ESTAV'a HASTAVUK ürünlerine ilişkin alış ve satış sürecinin nasıl gerçekleştiği ve HASTAVUK ile aralarında akdedilen sözleşme ile HASTAVUK tarafından iletilen fiyat listelerinde yer alan "servis fiyatı" ifadesinin ne anlama geldiği sorulmuş ve ESTAV tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir.

"2016 yılında başlayan bayilik sürecimiz günümüzde İstanbul Avrupa yakası bayiliği ile sürmektedir. HASTAVUK bayilere satış fiyatlarını portal üzerinden duyurmaktadır. Portal üzerinden sipariş talebi iletilmekte, siparişlerin durumu kontrol edilmektedir. HASTAVUK bayilerin satış fiyatına müdahale etmemekte, satış fiyatı ESTAV tarafından özgürce belirlenmektedir. HASTAVUK portal üzerinden fiyat listesi yayınlanmakta, söz konusu fiyat listesinde servis fiyatı yer almaktadır. Bayilik sözleşmesinde de yer alan 'servis fiyatı' ibaresi HASTAVUK'tan brüt alış fiyatlarımızı ifade etmektedir. HASTAVUK tarafından yayınlanan 'servis fiyatı' üzerinden belirli oranlarda iskonto uygulanır ve bizim net alış fiyatımız ortaya çıkar. HASTAVUK ürün satışını bize gerçekleştirdikten sonra bizim satış fiyatımıza karışmamakta, HASTAVUK tarafından bize tavsiye satış fiyatı dahi iletilmemektedir. (...)"

ENFAL ile Yapılan Görüşme

- (27) HASTAVUK bayisi ENFAL'de yapılan yerinde incelemede HASTAVUK ile ENFAL arasında Tip 1 sözleşmenin imzalandığı ve hem sözleşmede hem de HASTAVUK tarafından ENFAL'e gönderilen fiyat listelerinde "servis fiyatı" ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda ENFAL'e HASTAVUK ürünlerine ilişkin alış ve satış sürecinin nasıl gerçekleştiği, HASTAVUK ile aralarında akdedilen sözleşme ile HASTAVUK tarafından iletilen fiyat listelerinde yer alan "servis fiyatı" ifadesinin ne anlama geldiği sorulmuş ve ENFAL tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir.

"HASTAVUK bayiliğine 16.10.2019 tarihinde imzalanan sözleşme ile başladık ve başkaca bir sözleşme imzalanmadan bayilik sürecimiz devam etmektedir. Bayi portalı HASTAVUK ürünlerine ilişkin siparişlerin girildiği ve HASTAVUK tarafından fiyat listelerinin yayınlandığı bir sistemdir. HASTAVUK tarafından yayınlanan fiyat listelerinde yer alan 'servis fiyatı' ifadesi HASTAVUK'un liste fiyatını ifade etmekte ve bu fiyat üzerinden HASTAVUK tarafımıza iskonto uygulamaktadır. Dolayısıyla 'servis fiyatı' üzerinden yapılan iskonto sonrası oluşan fiyat alış fiyatımızı ifade etmektedir. (...)"

KÖROĞLU ile Yapılan Görüşme

- (28) HASTAVUK bayisi KÖROĞLU'nda yapılan yerinde incelemede KÖROĞLU ile HASTAVUK arasında Tip 2 sözleşmenin imzalandığı ve HASTAVUK tarafından KÖROĞLU'na gönderilen fiyat listelerinde “servis fiyatı” ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda KÖROĞLU'na HASTAVUK ürünlerine ilişkin alış ve satış sürecinin nasıl gerçekleştiği ve fiyat listelerinde yer alan “servis fiyat” ifadesi ile sözleşmede yer alan “HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder.” ifadesinin ne anlama geldiği sorulmuş ve KÖROĞLU tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir.

“HASTAVUK bayiliğine 2023 yılında başladık ve bayilik sürecimiz devam etmektedir. Bayi portalı sipariş verirken bakiyemize göre ürün siparişi verdiğimiz bir sistemdir. HASTAVUK tarafından tarafımıza yalnızca servis fiyatı yani alış fiyatımız bildirilmektedir. Perakende satış fiyatlarımıza ilişkin başkaca bir fiyat bildirilmemektedir. (...) Servis fiyatı üzerinden %(.....) iskonto ile ürünleri almaktayız. HASTAVUK ürünlerine ilişkin yeniden satış fiyatımızı kendimiz maliyet ve karlılık oranlarımıza göre belirlemekteyiz. (...)”

G.2.2. Dosya Konusu İddialara Yönelik Değerlendirme

- (29) HASTAVUK hakkında açılan soruşturmanın konusunu, HASTAVUK'un alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlemek, alıcılarına belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü ile bölge ve müşteri kısıtlaması getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiaları oluşturmaktadır. Taahhüde konu iddiaların değerlendirmesine geçmeden önce ihlal tespitinde bulunulmayan dosya konusu iddia olan yeniden satış fiyatının belirlenmesi iddiasına yönelik açıklamalara yer verilecektir.

G.2.2.1. Yeniden Satış Fiyatının Belirlenmesine Yönelik Değerlendirme

- (30) 4054 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde “...mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları... bu Kanun kapsamına girer.” düzenlemesine yer verilmektedir.
- (31) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde ise “Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmü yer almaktadır. Hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, diğer teşebbüslerden bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır. Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında özellikle hangi hallerin bu kapsamda yer aldığı düzenlenmekte ve “Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi” bu haller arasında sayılmaktadır.
- (32) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde rakipler arası veya rakip olmayanlar arası fiyat anlaşması gibi bir ayırım olmadığından rakipler arası olsun olmasın, rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar anılan hükmün kapsamına girmektedir. Diğer bir deyişle, söz konusu madde aynı seviyede faaliyet gösteren rakip teşebbüsler arasındaki rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları (yatay anlaşmalar) kapsadığı gibi rakip olmayan, başka bir ifadeyle arz zincirinin farklı seviyelerinde yer alan teşebbüsler arasındaki anlaşmaları (dikey anlaşmalar) da kapsamaktadır.
- (33) Mevcut dosya bakımından tedarikçi ile bayilerin değer zinciri üzerinde farklı seviyelerde

faaliyet göstermeleri nedeniyle, tedarikçi teşebbüs ve bayiler arasındaki ilişkinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin (2002/2 sayılı Tebliğ) "Kapsam" başlıklı 2. maddesi çerçevesinde bir dikey ilişki olduğu anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, yeniden satış fiyatının belirlenmesi uygulamaları da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan eylemler arasında yer almaktadır.

- (34) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer alan bazı anlaşmalar, belli koşulları taşımaları halinde söz konusu maddenin hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulabilmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin son fıkrası ile, aynı maddenin birinci fıkrasında sayılan şartların gerçekleşmesi halinde Kurulun belirli konudaki anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanıyabileceği hüküm altına alınmıştır. Nitekim Kurul, bu hükme dayanarak 2002/2 sayılı Tebliğ'i yayımlamıştır. 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde *"Üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar"*ın yine bu Tebliğ'de sayılan koşulları taşıması koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulacağı hükme bağlanmıştır. Yine aynı Tebliğ'in 4. maddesinde anlaşmaları ilgili Tebliğ ile sağlanan muafiyet kapsamı dışına çıkaran sınırlamalara yer verilmiştir. Bu sınırlamalar arasında *"Alıcının kendi satış fiyatını belirleme serbestisinin engellenmesi"* hali sayılmış ve *"Taraplardan herhangi birinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla, sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi mümkündür."* düzenlemesine yer verilmiştir. Buna göre, alıcıların satış fiyatlarını belirlemeye yönelik hükümler içeren sözleşmeler ilgili Tebliğ kapsamında sağlanan muafiyetten yararlanamamakta ve 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamaya tabi hale gelmektedir. Bu kapsamda, ürünün satış fiyatının teşebbüsler arası bir anlaşma çerçevesinde belirlenmesi anlaşmanın yatay veya dikey nitelikte olmasından bağımsız olarak yasaklanmaktadır.

- (35) HASTAVUK'un alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlediği iddiasının temelini HASTAVUK'un bayileriyle akdetmiş olduğu iki ayrı tip sözleşme oluşturmaktadır. HASTAVUK'un bayilerinin satış fiyatını tespit ettiği yönünde şüphe oluşturan Tip 1 sözleşmede;

- *"BAYİ, HASTAVUK firmasının tespit ettiği servis fiyatlarına uymak zorundadır. Bu halde fiyat politikasına aykırılık sebebiyle gerek diğer bayilerin gerekse de HASTAVUK'un zararının tamamını karşılamakla yükümlüdür."* ve
- *"Piliç eti ve ürünlerine ait satış fiyatları günün koşulları ve maliyet krizleri dikkate alınarak HASTAVUK tarafından belirlenerek BAYİ lere yazılı olarak tebliğ edilir."*

hükümleri, Tip 2 sözleşmede ise;

- *"BAYİ, HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder."*

hükmü bulunmaktadır.

- (36) Tip 1 sözleşmelerde yer alan, *"BAYİ, HASTAVUK firmasının tespit ettiği servis fiyatlarına uymak zorundadır."* ifadesindeki *"servis fiyatı"*nın ne anlama geldiği konusunda ilk aşamada belirsizlik oluşmuştur. Yine Tip 1 sözleşmelerde geçen piliç etine ve ürünlerine ait satış fiyatlarının HASTAVUK tarafından belirlenerek bayilere yazılı olarak tebliğ edileceği hükmünden, HASTAVUK'un bayilerinin yeniden satış fiyatlarını belirleyerek bayilere yazılı olarak bildirip bildirmediğine ilişkin şüphe doğmuştur.

- (37) Tip 2 sözleşmelerde yer bulan, *"BAYİ, HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği"*

perakende satış fiyatlarına itibar eder.” ifadesinden ise HASTAVUK’un bayilerinin yeniden satış fiyatını belirleyip belirlemediği yönünde kuşku oluşmuştur.

- (38) Ayrıca HASTAVUK bayisi ESTAV tarafından gönderilen cevabı yazıda yer alan ve HASTAVUK tarafından ESTAV’a iletilen fiyat listelerinde diğer bayilere iletilen fiyat listelerinden farklı olarak *“Önerilen Servis Fiyatı”* ibaresinin yer aldığı görülmüştür.
- (39) Yukarıda bahsi geçen sözleşme hükümleri, HASTAVUK bayisi ESTAV’ın cevabi yazısındaki fiyat listeleri ve ilgili fiyat listelerinde yer alan *“Önerilen Servis Fiyatı”* ifadesindeki “servis fiyatı” ibaresi, bayilerin yeniden satış fiyatı mı, yoksa HASTAVUK’un bayilerine uyguladığı satış fiyatı mı olduğuna yönelik belirsizlik taşımaktadır. Sözleşme hükümlerinin bu bakımdan belirsiz nitelik taşıması nedeniyle HASTAVUK ile bayileri arasındaki ticari işleyişin daha net anlaşılabilmesi amacıyla HASTAVUK’tan ve HASTAVUK’un toplam 10 adet bayisinden sözleşme hükümlerine ilişkin açıklama talep edilmiştir. İlave olarak HASTAVUK’un; Bolu eski bayisi¹⁰, Sakarya bayisi¹¹ ve üç adet İstanbul bayisini¹² içeren toplamda 5 adet bayisinde yerinde incelemeler yapılmış ve ilgili bayiler ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu noktada belirtmek gerekir ki, HASTAVUK’ta ve HASTAVUK bayilerinde yapılan yerinde incelemelerde, HASTAVUK’un ürünlerinin alıcısı konumundaki bayilerinin yeniden satış fiyatına müdahale ettiğini gösteren herhangi bir yazışma veya belge elde edilmemiştir.
- (40) Yeniden satış fiyatlarının tespit edildiği iddialarıyla ilgili olarak HASTAVUK tarafından birinci yazılı savunmada; sözleşmelerde yer alan *“Piliç eti ve ürünlerine ait satış fiyatları günün koşulları ve maliyet krizleri dikkate alınarak HASTAVUK tarafından belirlenerek BAYİ lere yazılı olarak tebliğ edilir.”* hükmündeki *“satış fiyatları”* ifadesinin yeniden satış fiyatı anlamına gelmediği, bu ifadenin HASTAVUK’un bayilerine yaptığı satışlara ilişkin fiyatı ifade ettiği, bazı sözleşmelerde yer alan *“HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder.”* ifadesinin ise muğlak ve yanlış anlaşılmaya müsait olduğu, HASTAVUK’un bayilerine tavsiye niteliğinde dahi perakende satış fiyatını bildirmediği, bayilerine periyodik olarak kendi satış fiyatlarını bildirdiği, bayilerinin yeniden satış fiyatlarını kontrol/takip etmediği ve buna yönelik hiçbir sistem, program veya yazılım kullanmadığı, ayrıca sözleşmelerde HASTAVUK tarafından bayilere bildirilebilecek tavsiye niteliğindeki perakende satış fiyatlarına uyulmadığı durumda bir yaptırım olacağına dair herhangi bir hüküm yer almadığı ifade edilmiştir.
- (41) Ayrıca HASTAVUK Bayisi ESTAV tarafından gönderilen fiyat listelerinde yer alan *“Önerilen Servis Fiyatı”* ibaresinin HASTAVUK ile bayisi arasındaki ticari ilişkide ne anlama geldiğine ilişkin HASTAVUK’tan bilgi istenmiş ve HASTAVUK tarafından *“Önerilen Servis Fiyatı”* ibaresinin tavsiye edilen yeniden satış fiyatı anlamına gelmediği, bu ibarenin HASTAVUK ürünleri için bayilere iletilen iskontosuz alış fiyatı olduğu, önerilen servis fiyatı üzerinden bayilere ödeme vadesine göre iskonto uygulanarak ürünlerin satışının yapıldığı, ilgili fiyat listesinde *“önerilen”* ifadesinin yer almasındaki sebebin dilin yanlış kullanımından kaynaklandığı ve HASTAVUK’un bayilerine fiyat listelerini ilettiği Bayi Portalı’ndan ilgili tarihte bayilerine gönderdiği fiyat listelerinin tümünde *“Önerilen Servis Fiyatı”* ibaresinin değil *“Servis Fiyatı KDV Hariç”*

¹⁰ BÜTÜNER’de gerçekleştirilen yerinde incelemede, BÜTÜNER sahibi tarafından, aylık asgari sipariş miktarının karşılanmaması nedeniyle bayiliğinin HASTAVUK tarafından yerinde inceleme tarihinden kısa süre önce sonlandırıldığı ifade edilmiştir.

¹¹ KARDAN

¹² ENFAL, ESTAV, KÖROĞLU.

ibaresinin yer aldığı ifade edilmiştir.

- (42) Buna ek olarak HASTAVUK tarafından ilgili cevabi yazıyla Bayi Portalı üzerinden bayilere gönderilen fiyat listelerinin örneği ile ilgili fiyat listelerinin geçerli olduğu tarihte bayilere yapılan satışlara ilişkin fatura örnekleri iletilmiştir. Bunlara ek olarak HASTAVUK'un, bayilerinin önemli bir kısmı ile (.....) vadeli olarak çalışması nedeniyle, HASTAVUK'un bayilerine ilettiği fiyat listeleri üzerinden (.....) vadeli satışlar için uyguladığı %(.....) iskontonun uygulanmasına ilişkin olarak 13.10.2023 tarihli fiyat listesi gönderilmiştir. İlave olarak cevabi yazıda aynı tarihli faturalar üzerinden aşağıda alıntılanan ifadelerle örnekler verilmiştir:

- “Örneğin ilgili fiyat listesinin ilk satırında HASTAVUK’un KUTULU BÜTÜN PİLİÇ ürününün iskontosuz alım fiyatının (yani listedeki tabiriyle “Önerilen servis fiyatı”) KDV hariç (.....) TL olduğu ifade edilmektedir. Bu ürün ekte sunduğumuz 3 farklı faturadan da görülebileceği üzere bayiye (.....) ödeme vadeli olacak şekilde %(.....) iskonto oranı uygulanarak KDV hariç (.....) TL’ye fatura edilmiştir.
- Başka bir örnek vermek gerekirse; ilgili fiyat listesinde KUTULU PİLİÇ CİĞER YÜREK ürününün iskontosuz alım fiyatının (yani listedeki tabiriyle “Önerilen servis fiyatı”) KDV hariç (.....) TL olduğu ifade edilmektedir. Bu ürün ekte sunduğumuz 2 farklı faturadan da görülebileceği üzere bayiye (.....) ödeme vadeli olacak şekilde %(.....) iskonto oranı uygulanarak KDV hariç (.....) TL’ye fatura edilmiştir.
- Yine ilgili fiyat listesinde PİLİÇ SIRTISIZ ÜST BUT GRAMAJLI ürününün iskontosuz alım fiyatının (yani listedeki tabiriyle “Önerilen servis fiyatı”) KDV hariç (.....) TL olduğu ifade edilmektedir. İlgili fiyat listesinin en altında ise ürünlerin özel gramajlı paket halinde talep edilmesi halinde brüt satış fiyatına 2 TL ekleme yapılacağı belirtilmektedir. Bu ürün ekte sunduğumuz 2 farklı faturadan da görülebileceği üzere özel gramaj farkı 2 TL eklenmesi sonucu toplam 92,90 TL üzerinden bayiye 30 günlük ödeme vadeli olacak şekilde %(.....) iskonto oranı uygulanarak KDV hariç (.....) TL’ye fatura edilmiştir.”

- (43) Ayrıca 21.05.2024 tarihinde ESTAV ile yapılan görüşmede ESTAV tarafından fiyat listelerinde ve bayilik sözleşmesinde yer alan “servis fiyatı” ibaresinin HASTAVUK’tan sağlanan ürünlerin brüt alış fiyatı olduğu ifade edilmiştir.

- (44) Diğer taraftan HASTAVUK’un toplam 10 adet bayisinden bilgi isteme yazısı ile sözleşme hükümleri ile fiyat listelerinde yer alan “servis fiyatı” ibaresinin hangi anlamda kullanıldığı ve HASTAVUK tarafından kendilerine tavsiye satış fiyatı iletilip iletilmediği hakkında açıklamalar talep edilmiştir. Bu kapsamda HASTAVUK bayileri tarafından Kurum kayıtlarına intikal cevabi yazılarda özetle;

- ENFAL, ERTEK, GÜLEÇ, KÖROĞLU, BÜTÜNER ve SELİN ET tarafından;
Satış fiyatlarının bayiler tarafından serbestçe belirlendiği ve HASTAVUK’un satış fiyatlarına herhangi bir müdahalesinin bulunmadığı,
- AKŞEHİR tarafından;
Sözleşmede ve fiyat listelerinde yer alan “servis fiyatı” ibaresinden kastedilenin perakende satış fiyatı olduğu

ifade edilmiştir.

- (45) HASTAVUK bayilerinin neredeyse tamamı bayilik sözleşmesi ve fiyat listelerinde yer alan “servis fiyatı” ibaresinin bayilerin iskontosuz brüt alış fiyatını ifade ettiğini

belirtmişlerdir. İlâveten satış fiyatlarının bayiler tarafından serbestçe belirlendiği ve HASTAVUK'un satış fiyatlarına herhangi bir müdahalesinin bulunmadığı dile getirilmiştir. Bayi beyanatının doğru olup olmadığının tespiti için bayilerden alış ve satış fatura örnekleri talep edilmiş, bunun üzerine Kurum kayıtlarına çok sayıda fatura örneği intikal etmiştir. “*Servis fiyatı*” ibaresinden kastedilenin perakende satış fiyatı olduğunu beyan eden AKŞEHİR de dâhil olmak üzere HASTAVUK'un bayilerinin faturaları ile fiyat listeleri incelendiğinde, bayilerin satış fiyatlarının fiyat listelerinde yer alan servis fiyatlarının altında olduğu, dolayısıyla fiyat listelerinde yer alan “*önerilen servis fiyatı*” ve “*servis fiyatı*” ifadelerinin HASTAVUK tarafından bayilere iletilen satış fiyatları olamayacağı ve servis fiyatlarının bayiler tarafından ifade edildiği şekilde bayilerin brüt alış fiyatları (iskontosuz alış fiyatı) olduğu görülmüştür. Ayrıca, yapılan yerinde incelemelerde de, HASTAVUK tarafından bayilerine herhangi bir fiyat bildirilmediği, yalnızca fiyat listelerinde değişiklik olduğunda ve bayinin ürün siparişi esnasında alış fiyatlarının HASTAVUK tarafından bayilere iletildiği görülmüştür. Buna paralel olarak bayilerin satış fiyatlarının HASTAVUK tarafından takip edildiğine dair bir bulguya da rastlanmamıştır. Öte yandan dosya kapsamında yapılan incelemelerde, HASTAVUK'un bayilerine, bayilerinin satış fiyatlarını yazılı olarak bildirmediği dikkate alındığında bayilerin sözleşmede yazdığı şekilde “*itibar*” edeceği bir fiyatın da bulunmadığı tespit edilmiştir.

- (46) Yapılan yerinde incelemelerde HASTAVUK'un bayilerinin satış fiyatını belirlediğini gösteren herhangi bir belgeye ve bulguya ulaşılamamış olması, HASTAVUK'tan ve bayilerinden talep edilen fiyat listeleri ve fatura örnekleri ile görüşme yapılan bayilerin beyanati birlikte ele alındığında;
- Tip 1 sözleşmede yer alan “*BAYİ, HASTAVUK firmasının tespit ettiği servis fiyatlarına uymak zorundadır. Bu halde fiyat politikasına aykırılık sebebiyle gerek diğer bayilerin gerekse de HASTAVUK'un zararının tamamını karşılamakla yükümlüdür*” hükmünde yer alan “*servis fiyatı*” ibaresinin bayilerin brüt alış fiyatını ifade ettiğinin anlaşılması,
 - Tip 1 sözleşmede yer alan “*Piliç eti ve ürünlerine ait satış fiyatları günün koşulları ve maliyet krizleri dikkate alınarak HASTAVUK tarafından belirlenerek BAYİ lere yazılı olarak tebliğ edilir.*” ve Tip 2 sözleşmede yer alan “*HASTAVUK firmasının bayiye yönelik belirlediği perakende satış fiyatlarına itibar eder.*” hükümleri bakımından ise HASTAVUK'un bayilerine satış fiyatlarını yazılı olarak tebliğ ettiğine ve perakende satış fiyatlarını bildirdiğine dair herhangi bir bulgu elde edilmemiş olması ve bayilerin beyanatının bu tespiti desteklemesi

nedenleriyle HASTAVUK'un bayilerinin yeniden satış fiyatını belirlemeye yönelik bir uygulamasının bulunduğu yönünde herhangi bir tespitte bulunulmamıştır.

G.2.2.2. Taahhüde Konu Olan Bölge/Müşteri Kısıtlamasına ve Rekabet Etmeme Yükümlülüğü İddialarına Yönelik Değerlendirme

- (47) HASTAVUK'un bayileri ile akdetmiş olduğu Tip 1 sözleşmelerde “*HASTAVUK gerekli gördüğü hallerde bayilik bölgesinin potansiyeline göre istenilen performansın gösterilmemesi durumunda aynı bölgeye birden fazla bayilik verme hakkına sahiptir.*” hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükümden HASTAVUK'un bayilerine münhasır bölge tahsis etmediği anlaşılmaktadır. Tip 1 sözleşmede ayrıca “*HASTAVUK, söz konusu bayiliği kapsayacak şekilde vermiştir.(...) BAYİ, HASTAVUK firmasının belirlediği bölge dışına satış yapamaz. BAYİ bir başka 'HASTAVUK Bayisi'nin bölgesini ve müşterisini ihlal edemez.*” hükümleri yer almaktadır. İlgili sözleşme hükümlerinden HASTAVUK tarafından bayilerine münhasır olmayan belirli bir bölge tayin edildiği ve

bayilerin aktif/pasif satışlarının kısıtlandığı anlaşılmaktadır.

- (48) Diğer taraftan yerinde incelemelerde elde edilen Delil 1'in bu çerçevede değerlendirilmesi gerekmektedir. Delil 1'de ENFAL ortağı ile HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Bölge Satış Şefi arasındaki e-posta yazışmasında ENFAL'in yetkili olduğu bölgedeki müşterilere bir başka bayi tarafından satış yapıldığı, bu durumun ENFAL ortağı tarafından HASTAVUK'a iletildiği ve ENFAL tarafından kendi bölgesine başka bir bayinin satış yapmasının engellenmesinin HASTAVUK'tan istendiği anlaşılmaktadır. Ayrıca delilin devamında, *"Daha önce de birebir görüşmelerimizde konuştuğumuz üzere, bayilik sistemimiz münhasır bayilik temelli, tüm bayilerimizin aynı şartlara ve fiyatlara tabi olduğu şeffaf bir yapı üzerine kurulmuştur. (...) müşteri ile uzun süredir çalıştığınız görülmüş ve çalışmanıza devam edebilmeniz için Gerekli bilgilendirmeler ve uyarılar yapılmıştır"* ifadelerinden HASTAVUK Beyaz Et Pazarlama Bölge Satış Şefi tarafından ENFAL'in satış yaptığı bölgeye veya müşteri grubuna satış yapan bayinin uyarıldığının belirtildiği görülmektedir. Söz konusu yazışmadan HASTAVUK'un bayilerinin belirlenen bölge veya müşteri grubu dışına yaptıkları aktif/pasif satışların kısıtlandığı anlaşılmaktadır.
- (49) Diğer yandan HASTAVUK ile bayileri arasında imzalanan Tip 2 sözleşmelerinde HASTAVUK'un bayilerine münhasır bölge atamadığı ve aktif/pasif satış yasağı anlamına gelebilecek hükümlerin de sözleşmelerde yer almadığı görülmektedir.
- (50) Dolayısıyla Delil 1 ile Tip 1 sözleşmelerde yer alan hükümler birlikte değerlendirildiğinde, her ne kadar Delil 1'de yer alan *"bayilik sistemimiz münhasır bayilik temelli"* ifadesi HASTAVUK'un münhasır bir bayilik sistemi kurguladığını düşündürse de, Tip 1 sözleşmede yer alan HASTAVUK'un bir bölgeye birden fazla bayi atayabilme yetkisi, HASTAVUK'un bayilerine münhasır bir bölge veya müşteri grubu tayin etmediğini göstermektedir. Buna ek olarak Tip 1 sözleşmelerin bayilerin aktif/pasif satışlarının kısıtlandığına yönelik hüküm içerdiği tespit edilmiştir. Bu tespitlerden hareketle, Tip 1 sözleşmelerde geçen söz konusu hükmün 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir rekabet sorunu teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (51) Bilindiği üzere alıcıların bölge dışına yapacakları aktif satışlara ilişkin kısıtlamaların 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için HASTAVUK tarafından bayilerin satış yapmasının yasaklandığı bölgenin sağlayıcının kendisine veya bir bayisine münhasıran tahsis edilmesi gerekmektedir.
- (52) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde bu husus, anılan madde kapsamında ağır kısıtlama olarak düzenlenen *"alıcının sözleşme konusu mal veya hizmetleri satacağı bölge veya müşterilere ilişkin kısıtlamalar getirilmesi"* haline bir istisna olmak üzere, *"Alıcının müşterilerince yapılacak satışları kapsamaması kaydıyla, sağlayıcı tarafından kendisine veya bir alıcıya tahsis edilmiş münhasır bir bölgeye ya da münhasır müşteri grubuna yapılacak aktif satışların kısıtlanması"* şeklinde yer almaktadır. HASTAVUK'un Tip 1 sözleşmesinde bayilere münhasıran bir bölge grubu tahsis edilmediği yönünde açık hüküm bulunmaktadır. Bu nedenle HASTAVUK'un bayilik sisteminin bölge münhasırlığı içermemesi ve bayileri ile akdedilen sözleşmelerde bayi için belirlenen bölgenin dışına yapılacak aktif satışların yanı sıra pasif satışların da yasaklanması sebebiyle ilgili sözleşmelerin 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan muafiyetin kapsamı dışında olduğu tespit edilmiştir.
- (53) Dosya kapsamında taahhüde konu olan rekabet sorunlarından bir diğeri HASTAVUK tarafından bayilere belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesidir. HASTAVUK'un bayileri ile akdettiği Tip 1 ve Tip 2 sözleşmeler incelendiğinde ise her iki sözleşme tipinde de rekabet etmeme yükümlülüğü içeren *"BAYİ sözleşmede"*

belirlenen süre içerisinde HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıyamaz, bulunduramaz ve satamaz, sosyal paylaşım sitelerinde reklamını yapamaz, e-ticaretini sürdüremez.” hükmüne yer verildiği görülmektedir. Sözleşmelerin “Akdin Feshi” başlıklı maddesinde; “HASTAVUK, BAYİ’nin bu sözleşme hükümlerine aykırı davranması durumunda sözleşmeyi tek taraflı fesih etme ve o tarih itibarıyla BAYİ’den olan her nevi alacağını ve varsa gecikme faizlerini talep etme hakkına sahiptir.” hükmü bulunmaktadır. Sözleşmelerin “Süre” başlıklı maddesinde ise; “İş bu sözleşme, ... tarihleri arasında geçerlidir. Sözleşme bitiminden ... gün/ay önce noter kanalıyla yapılacak ihtarname ile sona erdirilmediği takdirde kendiliğinde 1 yıl uzamış olacaktır.” ifadesi yer almaktadır.

- (54) Diğer yandan, HASTAVUK bayilerinden, HASTAVUK ile aralarında imzalanan sözleşmelerin yenilenip yenilenmediği ve sözleşmelerin hâlihazırda devam edip etmediğine yönelik bilgiler talep edilmiş, gelen cevabi yazılar doğrultusunda HASTAVUK ile bayileri arasında imzalanan sözleşmelerin sözleşmelerde herhangi bir tadilat yapılmaksızın devam ettiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda HASTAVUK ve bayileri arasındaki sözleşmelerde belirtilen sözleşme başlangıç ve bitiş tarihlerine, hâlihazırda ilk imzalanan sözleşmenin devam edip etmediğine ve sözleşmelerin fiili geçerlilik sürelerine ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1- HASTAVUK ile Bayileri Arasında İmzalanan Sözleşmelerin Fiili Geçerlilik Süresi

Bayi	Sözleşmede Yazan Başlangıç Tarihi	Sözleşmede Yazan Bitiş Tarihi	Sözleşmenin Geçerliliği	Sözleşmenin Fiili Geçerlilik Süresi
AKŞEHİR	30.05.2013	31.12.2013	Devam Ediyor	11 yıl
DUETTO ¹³	30.05.2013	31.12.2013	Devam Ediyor	11 yıl
ENFAL	31.08.2019	31.12.2019	Devam Ediyor	4 yıl
ENVA	27.11.2015	31.12.2016	Devam Ediyor	8 yıl
ERDİNÇ MARTİN ¹⁴	02.07.2015	31.12.2015	Devam Ediyor	9 yıl
ERTEK	Sözleşmede Tarih Yok	Sözleşmede Tarih Yok	Devam Ediyor	-
ESTAV	19.09.2016	31.12.2016	Devam Ediyor	7 yıl
GÜLEÇ	27.04.2018	31.12.2018	Devam Ediyor	6 yıl
KACE ET ¹⁵	22.11.2017	31.12.2017	Devam Ediyor	6 yıl
KÖROĞLU	20.07.2023	-	Devam Ediyor	1 yıl
KARDAN	01.06.2013	-	Devam Ediyor	11 yıl
SELİN ET	01.04.2016	31.12.2016	Devam Ediyor	8 yıl
AKGÜN	02.07.2015	31.12.2015	Devam Ediyor	9 yıl

Kaynak: HASTAVUK Bayilerinden Gelen Cevabi Yazılar

- (55) Yukarıda da görüleceği üzere HASTAVUK’un ERTEK ile imzaladığı sözleşmede sözleşmenin başlangıç ve bitiş tarihlerinin belirtilmediği, KÖROĞLU ve KARDAN ile imzalanan sözleşmelerde ise sözleşme bitiş tarihinin yer almadığı görülmüştür. AKŞEHİR, DUETTO, ENVA, ERDİNÇ MARTİN, ESTAV, GÜLEÇ, KACE ET, SELİN ET ve AKGÜN ile imzalanan sözleşmelerde ise her ne kadar sözleşme bitiş tarihi yer alsa da aynı sözleşme ile bayilik süreçlerinin beş yıldan uzun süredir devam ettiği tespit edilmiştir. Dolayısıyla HASTAVUK ile bayileri arasında imzalanan sözleşmelerin belirsiz süreli olduğu ve sözleşmelerin rekabet etmeme hükmünü ihtiva ettiği görülmektedir.
- (56) 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin (a) bendinde, alıcıya getirilen belirsiz süreli veya

¹³ Duetto Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

¹⁴ Emre Fidancılık-ERDİNÇ MARTİN

¹⁵ Kace Et Tavuk Gıda Hay. San. ve Tic. AŞ

süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükümlerin grup muafiyetinden faydalanamayacağı düzenlenmiştir. Aynı maddenin devamında, *“Rekabet etmeme yükümlülüğünün yukarıda belirtilen süreyi aşacak şekilde zımnen yenilenebileceğinin kararlaştırılması halinde, rekabet etmeme yükümlülüğü belirsiz süreli sayılır.”* hükmüne yer verildiği görülmektedir. 2002/2 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin (b) bendinde ise anlaşmanın sona ermesinden sonraki döneme ilişkin olarak alıcıya getirilen, mal ya da hizmet üretmesini, satın almasını, satmasını ya da yeniden satmasını yasaklayan doğrudan ya da dolaylı herhangi bir yükümlülüğün ilgili hükmü grup muafiyeti kapsamı dışına çıkaracağı düzenlenmiştir. Aynı bendin devamında ise *“Ancak yasaklamanın, anlaşma konusu mal ya da hizmetlerle rekabet halindeki mal ve hizmetlere ilişkin olması, anlaşma süresince alıcının faaliyette bulunduğu tesis ya da arazi ile sınırlı olması ve sağlayıcı tarafından alıcıya devredilen know-how’ı korumak için zorunlu olması koşullarıyla, alıcıya, anlaşmanın sona ermesinden itibaren bir yılı aşmamak kaydıyla rekabet etmeme yükümlülüğü getirilebilir. Kamuya mal olmamış know-how’ın kullanılması ve açıklanmasına ilişkin süresiz yasaklama hakkı saklıdır.”* hükmüne yer verilmektedir.

- (57) Bahsi geçen hükümler ışığında HASTAVUK ile bayileri arasında akdedilen bayilik sözleşmeleri incelendiğinde, bütün sözleşmelerin rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği, HASTAVUK’un 13 bayisiyle imzaladığı sözleşmelerden 10 tanesinin süresinin beş yılı aştığı, bütün sözleşmelerin herhangi bir tadilat yapılmaksızın devam ettiği, dolayısıyla HASTAVUK tarafından bayilerine belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir. İlgili bayilik sözleşmelerinde yer verilen rekabet etmeme yükümlülüğüne ilişkin hükmün yukarıda anılan sebeplerle 2002/2 sayılı Tebliğ’deki grup muafiyetinden yararlanamayacağı, dolayısıyla HASTAVUK tarafından bayilere getirilen belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğünün 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında bir rekabet sorunu teşkil ettiği tespit edilmiştir.
- (58) Bu bilgiler ışığında HASTAVUK’un bayileri ile akdetmiş olduğu bayilik sözleşmeleri bütüncül olarak değerlendirildiğinde, HASTAVUK’un bayilerinin satış yapacakları bölgeleri/müşterileri kısıtlamak ve bayilerine belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında rekabet sorunlarına yol açtığı kanaatine varılmaktadır.

G.2.3. HASTAVUK Tarafından Sunulan Taahhüt Metni

- (59) HASTAVUK tarafından hazırlanan Taahhüt Metni 13.09.2024 ve 56256 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Taahhüt Metni aşağıdaki gibidir:

“İşbu Soruşturma kapsamında Müvekkil Şirket’in bayileriyle akdettiği sözleşmelerde yer alan bazı hükümler Müvekkil Şirket’in bayilerine karşı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği’nde (“Dikey Tebliğ”) yer alan düzenlemelere aykırı bir şekilde bölge/müşteri kısıtlaması uygulaması ve süresi 5 yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğü getirdiği şeklinde anlaşılmıştır. Sayın Kurum tarafından rekabet hukuku bakımından sakıncalı olarak görülmüş, bu davranışların Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği değerlendirilmiştir. Ancak dosya kapsamında yaptığımız savunma ve açıklamalarda da belirtildiği üzere sakıncalı olarak görülen bu sözleşme hükümleri yalnızca internet ortamından alınan ve hukuki destek olmadan hazırlanan sözleşmelerin içerisinde yer almış, Müvekkil Şirket’in fiili uygulamasını yansıtmayan düzenlemelerden ibarettir. Bu yanlış anlaşılan düzenlemelerin bayilik sözleşmelerinde yer aldığını işbu Soruşturma ile öğrenen Müvekkil Şirket benzer yanlış anlamaları bir daha yaşamamak adına Kurum’un konu

ile ilgili yapmış olduğu değerlendirmeleri ve Soruşturma Bildirimi ile yapılan açıklamaları da dikkate alarak işbu taahhüt metnini Sayın Kurum'a sunmaktadır.”

(60) Söz konusu Taahhüt Metni'nde bahse konu rekabet sorunlarının giderilmesine ilişkin olarak HASTAVUK tarafından şu hususlar ifade edilmiştir:

- “HASTAVUK’un halihazırda hiçbir münhasır bayisi bulunmaması ve yakın gelecekte de münhasır bayilik verme planları bulunmaması sebepleri ile, tüm bayilerle imzalanacak yalnızca tek tip münhasırlık içermeyen bir bayilik sözleşmesi düzenlenmiştir. Yeni sözleşme taslağında münhasırlık hükümleri içeren yahut münhasırlık hakkına atıfta bulunan hükümler sözleşmeden çıkarılmıştır. Ayrıca HASTAVUK’un pasif satışları engelleme hakkı olmadığı vurgulanarak Dikey Tebliğ’ e uyum sağlanmıştır.
- Yeni sözleşme taslağında sözleşme süresi 1 yıl olacak ve hiçbir şekilde sözleşme 5 yıldan uzun bir süre yürürlükte kalmayacak şekilde düzenlenerek rekabet etmeme yükümlüğünün süresi bakımından da Dikey Tebliğ’de yer alan düzenlemelere uyum sağlanmıştır.”

(61) HASTAVUK tarafından sunulan Taahhüt Metni’nin devamında, HASTAVUK’un bayilerinin satış yapacakları bölgeleri/müşterileri kısıtlayan ve rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenleyen hükümlerin ve ayrıca sözleşmenin süresine ilişkin hükmün aşağıdaki tabloda yer alan değişiklikler ile revize edildiği görülmektedir:

Tablo 1- HASTAVUK’un Bayileri ile Akdettiği Tip Sözleşmelerin Revize Edilen Maddeleri

Konu	Eski Sözleşmelerde Yer Alan Hükümler	Yeni Sözleşmede Yer Alan Hükümler
Bölge/Müşteri Kısıtlaması	“HASTAVUK gerekli gördüğü hallerde bayilik bölgesinin potansiyeline göre istenilen performansın gösterilmemesi durumunda aynı bölgeye birden fazla bayilik verme hakkına sahiptir” “HASTAVUK, söz konusu bayiliği kapsayacak şekilde vermiştir.(...) BAYİ, HASTAVUK firmasının belirlediği bölge dışına satış yapamaz. BAYİ bir başka ‘HASTAVUK Bayisi’nin bölgesini ve müşterisini ihlal edemez” “HASTAVUK, söz konusu bayiliği [İL-İLÇE] kapsayacak şekilde vermiştir.” “Bayinin başka bir bayi ile doğrudan satış yapması kesinlikle yasaktır.” “HASTAVUK, bölge ve müşteri ihlaline istinaden, bölge ve müşteri ihlalini yapan ilgili BAYİ’nin o aya ait tüm primlerini ödemez.”	Madde 3.8. “İşbu Sözleşme kapsamında HASTAVUK’un BAYİ’yi yetkilendirmesi münhasır değildir. HASTAVUK, doğrudan müşterilere Ürünler ve hizmet sağlama, diğer servis tesisleri kurma, başkalarına aynı bölge, ürün ve/veya müşteri grubunda bayilik, acentelik, simsarlık verme ve takdir yetkisi çerçevesinde Ürünler’in satışını ve kullanımını teşvik etmek amacıyla bunun gibi birçok düzenleme yapma hakkına sahiptir. Bayi’ye özel bir yetki alanı tanınmamış olup işbu Sözleşme’nin hiçbir hükmü, BAYİ’nin herhangi bir bölge ya da müşteri grubuna aktif ya da pasif satış gerçekleştirmesinin önünde bir engel teşkil etmemektedir.”

Rekabet Etmeme Yükümlülüğü	"BAYİ sözleşmede belirlenen süre içerisinde HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıyamaz, bulunduramaz ve satamaz, sosyal paylaşım sitelerinde reklamını yapamaz, e-ticaretini sürdüremez." "BAYİ, sözleşmede belirlenen süreler içerisinde, HASTAVUK amblem ve adı altında da başka firma ürünlerini satamaz, fiilen satış yapmasa dahi rakip firmaların logo, antet ve promosyon ürünlerini bulunduramaz. İleri işlenmiş ürünlerin satışı ile ilgili HASTAVUK firması üretim sürecine geçene kadar BAYİ bu ürünlerin satışına devam edebilir." <u>"BAYİ'nin HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında diğer firma ve kuruluşların mallarını taşıması, bulundurması ve satması, HASTAVUK amblem ve adı altında da başka firma ürünleri satması, fiilen satış yapmasa dahi rakip firmaların logo, antet ve promosyon ürünlerini bulundurması, başka bir firma adı altında diğer firmaların piliç eti ve ürünlerinin satışını yapması, bayiliği devretmesi, alt bayilik tahsis etmesi, HASTAVUK firmasının bilgisi dahilinde yazılı bildirim yapmadan yeni ortak alması, bildirim yaptığı ortaklık yapısı değişikliği sonrası sözleşmenin devamına ilişkin onay almaması vb. gibi hususlara riayet etmeyerek, HASTAVUK piliç eti ve ürünleri dışında başka firmaların piliç eti ve ürünlerini sattığı tespit edilirse, cezai şartlar ve HASTAVUK'un dolaylı zararları haricinde; BAYİ son bir yıl içerisinde HASTAVUK tarafından kendisine ödenmiş olan varsa primleri yasal faizleri ile geri ödeyecektir."</u> "İş bu sözleşme .../... tarihleri arasında geçerlidir. Sözleşme bitiminden 3 ay önceden noter kanalıyla yapılacak ihtarname ile sona erdirilmediği takdirde kendiliğinden 1 yıl uzamış olacaktır."	Madde 3.4. "BAYİ, işbu Sözleşme süresince rakip firmalara ait Ürünler'i satamaz, bu Ürünler'i işyerlerinde veya depolarında bulunduramaz, herhangi bir şekilde veya mecrada bunların sunumuna, tanıtımına, satışına ve pazarlamasına yönelik faaliyetlerde bulunamaz, fiilen satış yapmasa dahi rakip firmaların logo, antet ve promosyon ürünlerini işyerlerinde bulunduramaz, HASTAVUK ürünü olmayan Ürünler'i kesinlikle HASTAVUK'a aitmiş gibi satamaz. İşbu taahhüttün ihlal edilmesi halinde HASTAVUK, işbu Sözleşme'yi herhangi bir bildirimde bulunmaksızın ve tazminat ödeme yükümlülüğü bulunmaksızın derhal feshedebilecek ve bu kapsamdaki zararlarını talep edebilecektir. İşbu hükmün BAYİ tarafından ihlali halinde BAYİ, HASTAVUK'un uğrayacağı tüm maddi ve manevi zararlara ek olarak, HASTAVUK'tan son bir yıl içerisinde satın aldığı tüm ürünlerin toplam fatura tutarının yüzde 10'u oranında cezai şartı ilk talep halinde nakden ve defaten HASTAVUK'a ödeyecektir. HASTAVUK'un bu kapsamda Sözleşme'den ve kanundan kaynaklanan diğer hakları saklıdır." Madde 7.1. "İşbu, Sözleşme imza tarihinden itibaren 1 yıl süre ile geçerli olmak üzere akdedilmiş olup Taraflardan birinin Sözleşme'yi yenilemek istemediğine ilişkin beyanını en geç Sözleşme'nin sona erme tarihinden en az (1) ay öncesinden yazılı olarak ihbar etmemiş olması kaydıyla, aynı koşullarla kendiliğinden 1 yıl için uzayacaktır. Ancak Sözleşme'nin yenilenmesine karar verilmesi ya da kendiliğinden zımnen yenilenmesi halinde, Sözleşme'nin süresi her halükarda imza tarihinden itibaren işbu madde kapsamındaki yenilemeler ile birlikte 5 (beş) yılı aşamaz. Söz konusu 5 (beş) yıllık süre sonunda tarafların ticari ilişkiye devam etmek istemesi halinde yeni bir bayilik sözleşmesi imzalanacaktır."
-----------------------------------	---	--

(62) Ayrıca, sunulan Taahhüt Metni ile taahhütlerin yerine getirilmesine yönelik olarak;

- "Sayın Kurum'un taahhütlerimizi kabul etmesi üzerine, 1 aylık süre içerisinde Müvekkil Şirket, tüm bayileri ile bu revize sözleşmeleri imzalayacaktır."

- *Müvekkil Şirket çalışanlarının rekabet hukuku farkındalığının arttırılması ve rekabete aykırı olarak değerlendirilebilecek ve yanlış anlaşılabilir eylemlerin önlenmesi adına Müvekkil Şirket çalışanlarına rekabet hukuku eğitimleri verilecektir. Bu kapsamda Müvekkil Şirket insan kaynakları ofisi ve üst yönetimi ile gerekli iç düzenlemeler yapılmış, rekabet hukuku eğitim dokümanları hazırlanmıştır.*
- *Müvekkil Şirket, yukarıdaki koşulları içeren sözleşmeleri bayileriyle akdetmeyi ve yeni sözleşmeleri taahhüt sürecine ilişkin Kurul tarafından verilecek uzlaşma nihai kısa kararının Müvekkil Şirket'e tebliğini takiben 1 (bir) ay içinde Rekabet Kurumu kayıtlarına tevsik etmeyi taahhüt etmektedir."*

ifadelerine yer verilmiştir.

G.2.4. Taahhüt Metni'nin 4054 sayılı Kanun'un 43. Maddesi ve 2021/2 sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirmesi

- (63) 2021/2 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümler çerçevesinde, HASTAVUK'un taahhüt sunma talebi 01.08.2024 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş ve Kurul tarafından başvurunun süresi içinde ve usulüne uygun şekilde yapıldığı, HASTAVUK'un bayilerinin satış yapacakları bölgeleri/müşterileri kısıtlamaya ve bayilerine belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getirmeye yönelik davranışlarının, 2021/2 sayılı Tebliğ uyarınca açık ve ağır ihlaller arasında yer almadığından bu davranışların taahhüt usulüne elverişli olduğu değerlendirilerek, HASTAVUK ile taahhüt görüşmelerine başlanmasına 24-32/761-M sayıyla karar verilmiştir.
- (64) Akabinde HASTAVUK ile Kurum merkez binasında 06.08.2024 tarihinde taahhüt görüşmesi gerçekleştirilmiştir. HASTAVUK tarafından gönderilen Taahhüt Metni ise 13.09.2024 tarih ve 56256 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (65) 2021/2 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinde
- "(1) Taahhüt metni, sunulan taahhüdü açık bir şekilde içerir. Taahhüt metni alternatif taahhütler içeremez.*
- (2) Taahhüt metninde taahhütle giderilmesi amaçlanan rekabet sorunu, taahhüdün ne olduğu, ne zamandan başlanmak suretiyle yerine getirileceği, ne kadar süreyle ve ne şekilde uygulanacağı, uygulanmasında gözetilecek süreler, bu sürelerin hangi hallerde uzayabileceği, taahhüdün piyasaya etkisi, rekabet sorununu nasıl çözeceği, taahhüde uyumun nasıl izlenebileceği ve gerekli görülen diğer hususlar açıkça belirtilir. Yapısal taahhüt sunulması halinde elden çıkarma sürecinin yürütülmesine ilişkin detaylara taahhüt metninde yer verilir.*
- (3) Taahhüdün uygulanmasının üçüncü kişilerle anlaşma sağlanmasını gerektirdiği hallerde, üçüncü kişilerle anlaşma sağlanabileceğini gösteren belgeler de taahhüt metniyle birlikte Kuruma sunulur.*
- (4) Taahhüt metninin sonunda tarafların, sundukları taahhüdün rekabet sorunlarını giderebileceğine ve taahhüt metninde belirtilen şartlarla taahhüdü yerine getirmeyi kabul ettiklerine dair beyanına yer verilir. Taahhüt metni, taahhüt sunan tarafı temsile yetkili kişilerce imzalanır."*

hükümleri yer almaktadır.

- (66) Bu çerçevede HASTAVUK tarafından gönderilen Taahhüt Metni'nin yukarıda yer verilen 2021/2 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinde belirtilen şekil ve içerik şartlarını sağladığı görülmektedir.

- (67) 2021/2 sayılı Tebliğ'in "Taahhüdün Niteliği" başlıklı 9. maddesinin ikinci fıkrası, sunulan taahhüdün değerlendirilmesi bakımından önem arz etmektedir:

"Taahhüt rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olmalıdır. Tarafların Kanuna uyacaklarına ilişkin genel beyanları taahhüt niteliği taşımaz."

- (68) HASTAVUK tarafından sunulan Taahhüt Metni'nde, HASTAVUK'un bayilerini münhasıran yetkilendirmede, bu kapsamda bayilerinin herhangi bir bölge ya da müşteri grubuna yapacağı aktif/pasif satışlarını kısıtlamayacağı, rekabet etmeme yükümlülüğü bakımından ise bayilere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün HASTAVUK'un rakiplerine ait ürünler bakımından getirildiği ve söz konusu yükümlülüğün sözleşme süresiyle sınırlı olduğu, sözleşme süresinin bir yıl olarak belirlendiği, HASTAVUK ya da bayisi tarafından aksi bildirilmedikçe sözleşmenin kendiliğinden bir yıl için uzayacağı, ancak her halükarda sözleşme süresinin beş yılı aşmayacağı ve beş yılın sonunda HASTAVUK ile bayisi çalışmaya devam etme kararı aldığı yeni bir sözleşmenin akdedileceği taahhüt edilmiştir. Bununla beraber 2021/2 sayılı Tebliğ'de yer alan "Tarafların Kanuna uyacaklarına ilişkin genel beyanları taahhüt niteliği taşımaz." hükmü ile uygun olacak şekilde, Taahhüt Metni içeriğinde yer alan yeni bayilik sözleşmeleri ile bayilerinin satış yapacakları bölgelerin/müşterilerin kısıtlanmasına ve bayilere belirsiz süreli sözleşme süresi boyunca rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmesine yol açan hükümlerin rekabet sorunlarını giderecek şekilde değiştirileceği ve bayiler ile Taahhüt Metni'nde revize edilmiş hâli yer alan yeni bayilik sözleşmelerinin Kurulun kısa kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde imzalanacağı belirtilmiştir.
- (69) Dosya kapsamında tespit edilen rekabet sorunlarının bayilik sözleşmelerindeki hükümlerden kaynaklandığı göz önüne alındığında, HASTAVUK'un Tip 1 ve Tip 2 sözleşmelerinde yer alan, bayilerin satış yapacağı bölgelerin/müşterilerin kısıtlanmasına yönelik hükümler ile bayilerine belirsiz süreli rekabet etmeme yükümlülüğü getiren hükümlerin revize edilmesinin ortaya çıkan rekabet sorunlarıyla orantılı ve bu sorunları gidermeye elverişli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, Taahhüt Metni'nde yer alan ve HASTAVUK'un bayileri ile yapacağı yeni sözleşmelerin, Kurulun kısa kararının tebliğ alınmasını takiben bir ay içinde Kuruma tevsik edileceği hususu ilgili taahhüdün kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğunu göstermektedir.
- (70) 2021/2 sayılı Tebliğ'in "Taahhüdün değerlendirilmesi" başlıklı 10. maddesi şu şekildedir:

"(1) Kurul, 8 inci ve 9 uncu maddelerde belirtilen unsurları dikkate alarak taahhüdün rekabet sorunlarını giderip gidermediğini ve gerekli gördüğü diğer hususları değerlendirir.

(2) Kurul, birinci fıkra uyarınca yaptığı değerlendirme sonucunda taahhüdü uygun bulursa taahhüdü ilgili taraf açısından bağlayıcı hale getirerek soruşturma açılmamasına veya açılmış bulunan soruşturmaya son verilmesine ya da taahhüt hakkında üçüncü kişilerin görüşlerinin alınmasına karar verir.

(3) Kurul, birinci fıkra uyarınca yaptığı değerlendirme sonucunda taahhüdü uygun bulmazsa tarafların bu aşamada bir kereye mahsus olmak üzere Kurulun değerlendirmeleri çerçevesinde ve belirlediği süre içinde taahhütte değişiklik yapabileceğine ya da taahhüt sürecinin sonlandırılmasına karar verir."

- (71) Sonuç olarak HASTAVUK tarafından sunulan taahhüt metni değerlendirildiğinde; sunulan taahhütlerin, soruşturma dosyasında yer alan ve uygulamada karşılaşılabilecek rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu, bu doğrultuda ilgili taahhütlerin kabul edilerek soruşturmanın sonlandırılacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (72) Rekabet Kurulunun 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(4) sayılı kararı uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında;
- Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ'nin alıcılarının yeniden satış fiyatını belirlediğine ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılamadığına,
 - Hastavuk Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 13.09.2024 tarih ve 56256 sayı ile giren nihai taahhütlerin, dosya kapsamında tespit edilen rekabet etmeme yükümlülüğü ile bölge ve müşteri kısıtlaması getirilmesine ilişkin rekabet sorunlarını giderebilecek nitelikte olması nedeniyle kabulüne ve ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine,
 - Taahhüt kapsamında taahhütlerin yerine getirildiğinin Kurul kısa kararının tarafa tebliğinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde Kuruma tevsik edilmesine,
 - 04.01.2024 tarihli ve 24-01/8-M(4) sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturmanın sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.